

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata vt
Sacramento, & vt sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-vnctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Compostellanus Iubilæus explicatur. §. 2

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

ueniente regulariter tolli non possint; bene tamen causa iusta intercedente, etiam non reddito pretio, ut diximus tract. de legib. disp. 4. par. 11. Sed in presenti non tollit Pontifex indulgentias, & facultates predictas, sed suspendit: quod longe minus est. Potest ergo id prestare hac causa iustissima intercedere, scilicet, ut Romanorum Iubileum maiori cum auiditate, deuotione, fideliumque concursu obtineatur. Quod autem de facto id praestiterit Pontifex, indicant illa verba generalia: *Omnia in dextra quouis modo, quibusque causis, & quomodolibet concessa.* quae comprehendere videntur concessa per contractum, & in remunerationem. Nihilominus praedicto pun. 11. §. 2. n. 7. pluribus relictis firmam indulgentias, facultates, & gratias concessas in Bulla Cruciatæ non suspendi anno Iubilei Romani, eò quòd ad horum suspensionem non videatur sufficere clausula illa generalis, sed necessariò exprimi debeat modus concessionis per contractum, vel remunerationem.

11. Deinde dubitari potest, an facultas absolendi à reuerentis, & commutandi vota Religiosorum concessa virtute huius Iubilei suspensa sit? Videtur enim vera pars affirmans, cum sint à Sede apostolica personis singularibus concessa, vel concessa Communitati Religiosorum, & reuerentio facta sit omnium facultatum à Sede apostolica concessarum, tum singularibus personis, tum Communitatibus, tum locis piis. Nihilominus contrarium est dicendum ex praxi, consuetudineque recepta: quippe hæc facultas est singulis Religiosis concedatur, conceditur tamen in fauorem totius Religionis, & in maximum Ecclesie bonum. Non igitur censeri debet reuocata ex clausula generali, nisi illius facta fuerit expressa mentio. Atque ita docet Henric. l. 7. c. 28. n. 7. & c. 21. n. 3. in commento, l. 11. R. Sanch. l. 4. de voto. c. 54. in fine, & probabile reputat Nauarr. de indulg. notab. 28. in fine.

12. Porro exiimat Nauarr. d. notab. 28. a. n. 27. & notab. 33. in fine. Zerola verbo, *Annus sanctus* §. Ad 7. Rodrig. in explicat. Cruciatæ. §. 10. dub. 6. indulgentias plenarias, facultates anno Iubilei suspensas, indigere noua confirmatione, ut transacto anno Iubilei proficiat. Extrauag. *Quemadmodum*. & ex Bulla Gregor. X III. suspensio fit ad beneplacitum Pontificis: ergo quouique ipse Pontifex moriatur, vel voluntatem mutet, suspensio perseverat. Neque obstat dicere, finito anno cessare causam suspensionis, quæ fuit, ne fideles retraherentur à Romana peregrinatione, scientes alias indulgentias plenarias absque illo labore consequi posse: quia suspensio, & reuocatio indulgentiarum non pender in conseruari à perseverantia finis, sed ob finem breui tempore transeuntem, potest reuocatio esse perpetua: sicuti de indulgentiarum concessione diximus Præterquam quòd perseverat finis, etiam finito anno Iubilei. Nam, si scientes fideles, eo anno finito posse statim plures indulgentias plenarias consequi, spe illarum consequendarum abstinerent à consequendo Romano Iubileo difficili, & laborioso.

13. Cæterum verius est, non solum iure nouo spectato, sed etiam antiquo, solo durante anno Iubilei indulgentias, & facultates suspendi. Sic docet Laym. lib. 5. sum. tr. 7. c. 8. n. 2. Moueor ex praxi, vsque recepto publicandi indulgentias finito anno, absque vlla Pontificis renouatione. quod tamen nullatenus facerent viri aliqui in religio, & docti, si crederent, suspensionem perseverare. Et quidem si spectemus Bullam ultimam suspensionis, quam Urban. VIII. anno 1625. edidit, res videtur indubitata, cum expresse dixerit durante eo anno. At, si spectemus Bullam Greg. & Extrauag. *Quemadmodum*. esto difficilius appareat finiri suspensionem anno finito: at satis probabiliter id coniectare possumus ex eo, quod Sixtus I V. qui fuit author huius suspensionis, in Extrauag. *Et si Dominici*. edita ab ipso quinque annis post suspensionem factam, suppedit plurimos, tum singulares personas, tum Communitates habere facultates absolendi à reuerentis, illisque vti, & indulgentias plenarias querendi: siquidem eas facultates restringit: quod fieri non posset, si omnes indulgentias, & facultates à Sixto, & Sedè apostolica concessa suspensa perpetuò fuissent. Item Greg. XIII. præcipiens, ne alia indulgentia publicentur, aut in vsum deuantur, addidit aduerbium, *interim*, quod manifestè indicat prohibitionem solo anno Iubilei durare, illòque transacto finiri, posseque indulgentias, sicut ante ipsius annum Iubilei, publicari.

14. Neque ratio contraria virget: nam esto, beneplacitum absolendi sempiternum duret vsque ad mortem, vel illius reuocationem, secus est de beneplacito, quod ad limitatum tempus restringitur, quale præsumitur ex supra dictis præfens: præstant enim illa verba hunc sensum: Suspendimus omnes indulgentias, facultates, & indulta, durante hoc anno, ad nostrum beneplacitum, ne, inquam, absque beneplacito nostro vti illa facultate aliquis possit, neque vllam indulgentiam obtinere. Quod tamen beneplacitum aliquando solet Pontifex habere, sicuti habuit Urbanus VIII. anno 1625. erga Societatis Iesv Religiosos in articulo mortis constitutos, quibus illo anno Iubilei permisit indulgentiam plenariam obtinere iuxta suæ Religionis priuilegia.

Compostellanus Iubileus explicatur.

1. Statuitur forma concessionis huius Iubilei.
2. Commemorantes Compostellæ, sicuti aduenas, obtinere Iubileum possunt.
3. Cum festum S. Iacobi incidit in Dominicam, & Iubileum toto anno durat, non tenentur incolæ per triginta dies visitare Ecclesiam, ut indulgentiam obtineant, sed semel tantum sufficit.
4. Qui non visitant Ecclesiam D. Iacobi, non obtinent indulgentiam.
5. Iubileus Compostellanus non suspendit, sicut Romanus, gratias, & facultates.
6. Pluries eodem anno obtineri potest hic Iubileus.
7. Potestas absolendi à reuerentis extenditur ad reuerentia Episcopos, & religionum Prælatos, nisi noua concessione limitata fuerit.
8. Negant aliqui extendi ad contenta in Bulla Cæna.
9. Verius videtur oppositum.
10. Fit satis opposita ratio.
11. Virtute huius Iubilei non videtur vota commutari posse.

1. **A**lexander III. Pontifex Maximus anno millesimo sexcentesimo septuagesimo, 7. Kal. Iulij, Bullam expedit, quæ incipit, *Regis æterni*. in qua primò refert, Calixtum II. suum prædecessorem, concessisse omnibus, & singulis vniuersique sexus Christi fidelibus, verè penitentibus, & confessis, Ecclesie S. Iacobi in Compostella visitantibus, in anno, in quo festum eiusdem S. Iacobi in Dominica venerit, à vigilia Circumcisionis, & per integrum illi annum, vsque ad diem eiusdem Circumcisionis, & per totum diem in fine illius anni in diebus, quibus magis ei placuerit visitare, ut omnes & singulas illas peccatorum indulgentias, & remissiones, etiam plenarias, quas visitantes Ecclesie, & Basilicæ vrbis, & extra vrbem Romæ anno Iubilei consequerantur, cum facultate deputandi Confessores, qui ad dictam Ecclesiam per consequenda indulgentia huiusmodi confluent, etiam in casibus apostolicæ sedis reuerentis absolueret, ac etiam eisdem Christi fidelibus in eiusdem S. Iacobi, & translationis corporis sui, ac dedicationis eiusdem Ecclesie festiuitatibus Ecclesiam prædictam à primis vespere vsque ad secundas vespere, & per totum diem in clausuræ deuotè visitantibus annuatim, ut plenariam indulgentiam omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, consequerentur perpetuis futuris temporibus datatam concessisse. Postmodum ipse Alexander III. loquitur: Nos igitur ad hoc prædecessorum nostrorum sanctæ memoriæ eiusdem Calixti Pape, ac Eugenij, & Anastasij vestigijs inderentes, ad gloriam omnipotentis Dei, totiusque religionis Christianæ augmentum, quæ ipsius gloriosum Apostolum ad eius Ecclesiam Compostellanam huiusmodi deuotionis causa de diuersis mundi partibus dimissis parentibus, amicis, liberis, patria, ac aliis temporalibus bonis per mare, terramque continuè confluunt, in numero copioso, quique animarum salutem supremis desideramus affectibus, & dignis, volumus honoribus frequentari, & ut ipsi Christi fideles in eadem se recognoscant Ecclesie Christi mirabilibus reuerentis, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum, eius auctoritate confelso, omnes, & singulas prædictas indulgentias, & Iubileum ipsum eodem modo, & forma, quo Romana Ecclesia habet, etiam si letetur Compostellana Ecclesia pro singulari Beati Iacobi deuotione tenere, anno, videlicet quo, ut præfertur, Festum dicti Apostoli Iacobi in Dominica venerit, & per totum annum integrum, ut præmittitur, nec non in diebus illis, scilicet, Sancti Iacobi, & translationis corporis sui, & dedicationis eiusdem Ecclesie plenariam indulgentiam annuatim consequantur visitantes prædictam Ecclesiam, ut præfertur. Auctoritate Apostolica, & ex certa scientia approbamus, roboramus, & confirmamus, ac perpetua firmitatis robore tenere in perpetuum decernimus, & insuper illas de nouo eisdem modo, & forma in omnibus, & per omnia, ut supra, concessimus fuit, concedimus, & indulgemus, & perpetuis volumus futuris temporibus duraturas, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis.

2. Circa intelligentiam prædicti Iubilei aliquot difficultates enodandæ sunt. Prima, an commemorantes Compostellæ prædictum Iubileum obtinere possint? Rationem dubitandi dederunt ea verba Alexandri, quibus motus fuit ad hanc indulgentiam concedendam; scilicet quòd ex diuersis mundi partibus multà ad visitandum corpus D. Iacobi, deuotionis causa, confluent, quæ in incolis non videntur procedere. Sed omnino dicendum est, aquè incolæ, ac peregrinos prædictum Iubileum obtinere posse, omnibusque commune esse. Tum quia in prædicta Bulla generaliter dictum est: *Omnibus, & singulis vniuersique sexus fidelibus, & paulò inferius. Et ut ipsi Christi fideles*. Tum quia hic Iubileus concessus est ad similitudinem Romani, & eodem modo, & forma, saltem quoad extensionem in-

dulgentiarum, & quoad personas, quibus communicandæ sunt. Iubileum autem Romanum non solum exteri, sed incolæ obtinere possunt: ergo etiam hoc iubileum. Tum quia beneficium Principis latè debet interpretari, præcipue cum nulla adest causa restrictionis: nam esto, finis concessionis fuerit peregrinorum concursus; concessio tamen communis, & absoluta fuit: quia augmentum deuotionis in D. Iacobum non solum ex peregrinorum concursu, sed ex incolarum deuota visitatione prouenit. Adde, esse rationi dissonum, vt incolæ priuarentur fructu spirituali, qui peregrinis, de exteris conceditur.

3. Secunda, an anno, quo S. Iacobi festiuitas venerit in Dominica, teneatur Compofstellani per triginta dies continuos, vel interpolatos, & exteri peregrini per quindecim, eius Ecclesiam visitare? Et ratio dubij est: quia Alexander III. concessit eo anno Compofstellanæ Ecclesiæ iubileum eo modo, & forma, quo Romana Ecclesia habet. Sed Romana Ecclesia obligat Romanos visitare Ecclesias per triginta dies, & peregrinos, & forenses per quindecim. Ergo idem in Compofstellana Ecclesia fieri debet. Cæterum omnino dicendum est, sufficere, si semel contriti, & confessi Ecclesiam D. Iacobi visitauerint: quia neque Calixtus, neque Alexander illam trigesimalam, seu quindecimam visitationem expofularunt, sed solum visitationem, quæ necessarij de vna vice intelligi debet, argum. leg. Boies §. Hoc sermone. de verbor. significat. vbi sermo simpliciter prolatus de prima vice intelligitur, & vno actu perficitur, & consumatur, vt tradit Curtius Iunior cons. 132. Sacraiffime. col. 1. laon. cons. 36. In causa mota. col. vlt. vers. Ita responfo lib. 3. Alexand. cons. 16. Breuiter in casu præmisso col. 2. num. 9. lib. 4. Neque obstat ratio dubitandi: quia illa verba, eodem modo, & forma, intelligenda sunt quoad extensionem indulgentiarum, & facultatum, quæ in iubileo Romano conceduntur, vt colligitur manifestè ex illis verbis: Omnes, & singulas prædictas indulgentias, & iubileum ipsius eisdem modo, & forma, quo Romana Ecclesia habet, non vno quoad modum, & formam, quo Iubileus Romanus obtineri debet, præcipue cum ille modus, & forma statutus non fuerit tempore, quo Compofstellanum concessum fuit.

4. Hinc fit, peregrinos, qui ad Ecclesiam D. Iacobi visitandam non potuerunt accedere, eod quod in itinere morte præuenti fuerint, & religiofos perpetuam claustram obseruantes, alijsque in carceribus detentis, nequaquam prædictam indulgentiam obtinere posse: quia non exequuntur opus iniunctum, scilicet, Ecclesiam D. Iacobi deuotam visitationem. Neque obstat, iubileum Romanum prædictis itinerantibus impeditis concedi: quia id fuit fauor specialiter factus à Clemente VI. in Extrauag. Vnigenitus. & ab alijs Pontificibus successioribus, cuius tamen fauoris Alexander III. non meminit, neque eo tempore concessus erat.

5. Secundo fit iubileum Compofstellanum nullas alias gratias, aut facultates, tum Communitarijs, tum singularibus personis concessas suspendere: quia hæc suspensio non fuit annexa Romano iubileo, tempore, quo Compofstellanus concessus fuit, neque Compofstellanus Romano est similis, nisi in indulgentijs, & facultatibus, non in restrictionibus extrinsecis.

6. Tertia an anno iubilei possint, tam incolæ, quam peregrini, visitantes Ecclesiam, sæpius eundem iubileum obtinere, sæpiusque à referuatis absolui? Et dicendum est, posse, sicuti diximus de iubileo Romano: quod satis indicauit Alexander dicens, In diebus, quibus eis placuerit. Cum enim non dixerit, in die, sed in diebus, tacite significat, pluribus diebus obtineri indulgentiam posse, & non vno die tantum, atque adeo sæpius, argum. textus, iniuncta Glossa in leg. Qui plures. ff. de vulgar. leg. Sed restituitur. §. fir. ff. de iudic.

7. Quarta, an potestas eligendi Confessarium, qui à referuatis Pontifici absoluat, extendatur ad absoluedum à referuatis Episcopis, & religionum Prælatijs: Et omnino dicendum est extendi, nisi specialiter postmodum fuerit prohibitio expedita, quia Alexander III. contedit facultatem eligendi Confessarium, qui absoluat etiam in casibus Sedi apostolicæ referuatis: ergo in referuatis alijs Prælatijs à fortiori poterit absolueret. Notanda enim est dictio illa, etiam, quæ implicatur ea est, & ponit casum magis dubitabilem, & minus dubitabilem (supponit, leg. Etiam. Cod. Si tuores, vel curatores. Clement. Religiofus de prescript. Clement. vnic. §. fin. de supplend. neglig. Prælat. & Clement. Nolentis. de heretic. & tradit in dicta Clement. Zabarella & Paril. cons. 36m. 9. & cons. 65. n. 18. & cons. 98. n. 69. volum. 1. & cons. 41. n. 5. volum. 4. Menoch. de recuperand. Possess. n. 256. & alij.

8. Quinta, an hæc potestas absoluedi à Pontifici referuatis, extendatur ad contenta in Bulla Cœnæ? Ratio dubij est: quia huiusmodi casus habent specialem grauitatem, ac referuationem, ob quam dixi tract. de fide non comprehendi sub generali concessione alicui facta absoluedi à referuatis Sedi apostolicæ, sed requiri specialem, & expressam horum casuum mentionem, vt post alios tradunt Suarez de censur. dist. 7. sect. 3. n. 1. Grassi lib. 4. decis. cap. 15. n. 76. & cap. 18. n. 2. Emman.

Rodriguez in addit. ad Bullam Cruciatæ, §. 9. n. 64. Vgolin. de censur. tab. 1. cap. 10. §. 4. n. 7. Flechilla de excommuni. 4. p. art. 1. n. 7. ad finem præmi dubij. Et confirmari efficaciter potest ex Extrauag. Esif Dominici. 1. §. 2. de poenitent. & remiss. vbi expressè dicitur, in generali concessione casuum referuatorum non intelligi casus Bullæ Cœnæ.

9. Nihilominus satis probabile existimo, virtute iubilei Compofstellani, & à fortiori Romani à casibus Bullæ Cœnæ absolui posse. Moueor, ex eo, quod casus Bullæ Cœnæ multos post annos à concessione iubilei Compofstellani fuerunt referuati. Nā primus, qui in Vaticana Bibliotheca reperitur hoc casus referuasse, fuit Gregor. XI. qui floruit circa annum 1370. provt refert Tolet. lib. 1. in fr. Sacerdot. c. 18. At iubileum Compofstellanum concessum fuit ab Alexandro III. & à Calixto, & Anastasio, eius antecessoribus. Quod cum ita celeberrimum fuerit, non est præsumendum, Pontificem restrinxisse. Quod maximè verisimile apparet, cum omnis lex, statutu, & dispositio semper futuros casus, & non præteritos respiciat, nisi præteritorum specialem, & expressam faciat mentionem ex textu in leg. Leges, & constitutiones. Cod. de legib. ibi: Leges, & constitutiones futuris certum est dare formam negotijs, nō ad facta præterita reuocari, nisi nominatim, & de præterito tempore, & ab eisdem pendentibus negotijs causa sit. Idem colligitur ex leg. Non dubium. Cod. eod. leg. fin. de testament. cap. 2. & cap. fin. de constitut. & tradit Federicus de Senis con. 235. in princ. n. 2. Ergo constitutio, & lex disiponens, ne sub generali concessione casuum referuatorum comprehendatur casus Bullæ Cœnæ Domini, intelligi non debet de concessione facta in iubileo Compofstellano, quæ prior fuit, cum illius expressam non fecerit mentionem. Deinde, quia clausula generalis non derogat speciali antecedenti, cuius expressa mentio facta non est, argum. textus in c. 2. de holo, & contumacia. cap. Caterim. de rescript. & tradit Cardin. Tufcus litt. P. concl. 751. Denique non est præsumendum, hanc fieri referuationem illis, qui tanto labore Ecclesiam D. Iacobi ex remotissimis Orbis partibus visitandam accedunt. Hinc tamen non inferes, posse virtute huius iubilei absolui: crimen enim hæresis ita est execrabile, vt nunquam fuerit sub generali concessione casuum referuatorum contentum, vt tradunt Couarr. in cap. Alma mater. 1. p. §. 11. n. 15. Nauarr. cap. 27. num. 275. Gurtier. lib. 1. cap. 13. nu. 26. Garcia de benefic. 11. p. cap. 10. num. 109. Henric. lib. 3. cap. 16. num. 2. & lib. 7. c. 13. n. 1. & lib. 13. cap. 27. num. 5. Suar. de censur. dist. 7. sect. 5. n. 12. & 10. Ratio dubitandi ex probatione conclusionis soluta est. Ad confirmationem respondeo, Paulum II. & Sixtum IV. in prædictis Extrauag. locutos esse de concessionibus à se factis, & in posterum faciendis, vt ex textu constat, ac proinde casus Bullæ Cœnæ in iis non comprehendi. Secus est de concessione facta ante ipsarum Extrauagantium Constitutionem, expeditionemque Bullæ Cœnæ, qualis est concessio iubilei Compofstellani, & Romani.

11. Sexta, an præter potestatem absoluedi à referuatis, concedat hic iubileus potestatem commutandi vota? Videtur enim concedere: siquidem est instar Romani, in quo conceditur potestas vota omnia commutandi, excepto voto Ierosolymitano, castitatis, & religionis, teste Glossa magna in Extrauag. Antiquorum. prope finem. de poenitent. & remissionib. Præterea iubileus ex sua natura continet potestatem commutandi vota, sicut & absoluedi à referuatis, & ratione harum potestatum ab indulgentia distinguitur, vt affirmat Iacob. de Grassi lib. 5. casuum conscient. c. 15. n. 29.

Sed verius oppositum censeo, non posse, inquam, virtute huius iubilei vota illa commutari: nam esto in Romano iubileo post Extrauag. Antiquorum. & Quædammodum. censeatur hæc facultas concessa: tempore autem, quo Compofstellanus concessus fuit, non constat concessam fuisse. Quinimod ex Bulla Alexand. III. non leuiter colligitur, eo tempore nullam potestatem commutandi vota concessam esse Romano iubileo: siquidem affirmans se concedere Compofstellanæ Ecclesiæ omnes, & singulas indulgentias, & iubileum ipsius eodem modo, & forma, quo Romana Ecclesia habet, solum meminit potestatis absoluedi à referuatis, sub qua dispensatio, & commutatio votorum nullo modo continetur. Ergo signum est, hanc potestatem in Romano iubileo tunc non viguisse, sicuti nec vigebar facultas componendi, seu remittendi incerta malè ablata. Quod verò postmodum hæc facultates Romano iubileo additæ fuerint, non probat Compofstellano addi: quia Compofstellanus concessus est ad instar Romani tunc existentis, sed non futuri.